



GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 3
Rotel 31

DOM
2015-03-18
Jönköping

Mål nr
B 93-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Örebro tingsrätts dom den 19 december 2014 i mål nr B 3086-14; se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande och motpart (Åklagare)

Kammaråklagaren Lars Duberg, Åklagarmyndigheten, åklagarkammaren i Örebro

Motparter (Målsägande)

1. Sören Arnoldsson, Verkmästarvägen 8, 696 75 Åmmeberg
2. Daniel Lindh, Broängsvägen 36, 696 76 Zinkgruvan
3. Ronny Lindh, Klockarbacken 8 Lgh 1103, 692 38 Kumla
4. Anneli Thörnkvist, Verkmästarvägen 8, 696 75 Åmmeberg
5. Elias Thörnkvist, Verkmästarvägen 8, 696 75 Åmmeberg

Ombud och målsägandebiträde för 1-5: advokaten Linda Söderlindh, Olaigatan 17 A, 703 61 Örebro

Ombud och målsägandebiträde genom substitution för 1-5: jur. kand. Vinita Qvist, samma adress

Klagande och motpart (Tilltalad)

Häktade JONNA Irene Henningsson, 890912-6701, c/o Bo Henningsson, Bäcktorp 142, 732 73 Fellingsbro

Ombud och offentlig försvarare: advokaten Johan Eriksson, Box 12107, 102 23 Stockholm

SAKEN

Mord m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens dom i fråga om ansvar på så sätt att hovrätten dömer Jonna Henningsson för mord enligt 3 kap. 1 § brottsbalken i dess lydelse före 2014-07-01 till fängelse på livstid. I övrigt står tingsrättens dom fast.

Dok.Id 207462

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2223 550 02 Jönköping	Hovrättsgränd 4	036-15 69 00 E-post: gota.hovratt@dom.se www.gotahovratt.se	036-15 65 36	måndag – fredag 08:00-16:00

Jonna Henningsson ska vara fortsatt häktad tills fängelsestraffet får verkställas.

Det som tingsrätten har beslutat om beslag ska fortfarande gälla.

Hovrätten beslutar följande i fråga om sekretess för uppgifter i målet:

- Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortfarande gälla.
- Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen ska vara tillämplig även i fortsättningen för bilder intagna i protokollsbilaga (tingsrättens aktbilaga 85), som har lagts fram vid hovrättens huvudförhandling inom stängda dörrar.
- Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 13 § offentlighets- och sekretesslagen ska vara tillämplig även i fortsättningen på uppgifterna i rättspsykiatriska utlåtandet (tingsrättens aktbilaga 62), utöver dess första sida, som har lagts fram vid hovrättens huvudförhandling inom stängda dörrar.

Johan Eriksson får ersättning av staten med 148 479 kr. Av beloppet avser 65 100 kr arbete, 40 032 kr tidspillan, 13 651 kr utlägg och 29 696 kr mervärdesskatt.

Linda Söderlindh får ersättning av staten med 79 823 kr. Av beloppet avser 42 108 kr arbete, 14 340 kr tidspillan, 7 410 kr utlägg och 15 965 kr mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden i hovrätten för försvararen och målsägandebiträdet.

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten ska döma Jonna Henningsson till fängelse på livstid med åberopande av att hon med direkt uppsåt har begått den åtalade gärningen. Åklagaren har vidare uppgett att den åtalade gärningen i allt fall innefattar ett påstående om misshandel (jfr tingsrättens dom s. 37).

Jonna Henningsson har yrkat att hovrätten ska frikänna henne från ansvar för mord med åberopande av att hon begått den åtalade gärningen utan någon form av uppsåt att beröva Lovisa Lindh livet och döma henne för misshandel och brott mot griftefrid. Angående åklagarens påstående om misshandel har Jonna Henningsson erkänt att hon haft uppsåt att tilldela Lovisa Lindh ett slag i huvudet med en hammare.

Jonna Henningsson har vidare yrkat att hovrätten ska avslå Anneli Thörnkvists, Ronny Lindhs, Sören Arnoldssons, Daniel Lindhs och Elias Thörnkvists yrkanden om skadestånd. Jonna Henningsson har i denna del av målet åberopat samma grunder som vid tingsrätten (se tingsrättens dom s. 5 f.).

Part har motsatt sig bifall till motparts yrkande.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

I hovrätten har förhören vid tingsrätten med Michael Jansson, Ann Gunnarsson och Per Forslund redovisats så som de antecknats i tingsrättens dom. De övriga förhören vid tingsrätten har i hovrätten spelats upp med ljud och bild utom en viss del av förhöret med Jonna Henningsson, vilket har redovisats så som det antecknats i tingsrättens huvudförhandlingsprotokoll. Vidare har det på åklagarens begäran i hovrätten hållits tilläggsförhör med Erik Skarin. Den skriftliga bevisningen i hovrätten är densamma som vid tingsrätten.

Hovrättens bedömning*Skuld och skadestånd*

Hovrätten ansluter sig till tingsrättens bedömning av vad som hände på Gårdsjögatan i Askersund den 18 juni 2014 och bakgrunden till den händelse som utspelade sig där (se tingsrättens dom s. 37-40). Den centrala frågan i målet är därmed om Jonna Henningsson uppsåtligen dödade Lovisa Lindh och, i så fall, med vilken uppsåtsform.

Vid uppsåtsprövningen finns anledning att använda det rättspsykiatriska utlåtandet beträffande Jonna Henningsson som utgångspunkt (jfr NJA II 2008, s. 139). Utredningen visar visserligen att polisens förundersökning inte har varit tillgänglig i sin helhet vid den rättspsykiatriska undersökningen av henne. I utlåtandet anförs dock att denna omständighet inte har haft någon avgörande betydelse för helhetsbedömningen av Jonna Henningssons psykiska tillstånd. Det saknas skäl för hovrätten att ifrågasätta att så varit fallet.

Av det rättspsykiatriska utlåtandet framgår bl. a. att Jonna Henningsson inte begick den åtalade gärningen under påverkan av en allvarlig psykisk störning och att det därför inte har tagits ställning till hennes förmåga att inse gärningens innebörd eller anpassa sitt handlande efter sådan insikt vid gärningstillfället. Av utlåtandet framgår också att hon uppfyller kriterierna för den psykiatriska diagnosen maladaptiv stressreaktion men att hon inte har så omfattande problem att de kan likställas med en personlighetsstörning. I utlåtandet anförs även att underlaget för den rättspsykiatriska undersökningen är entydigt.

Thomas Nilssons vittnesmål om sin bedömning av Jonna Henningssons psykiska tillstånd vid gärningstillfället ska ses mot bakgrund av det rättspsykiatriska utlåtandet. Eftersom detta får anses utvisa att Jonna Henningsson vid gärningstillfället inte hade så omfattande problem att de kan likställas med en personlighetsstörning saknas skäl att tillmäta Thomas Nilssons vittnesmål någon avgörande betydelse vid uppsåtsprövningen. Vid denna prövning bör i stället avgörande vikt fästas vid vad som har

kommit fram om Jonna Henningssons beteenden och yttranden före, under och efter den åtalade gärningen (jfr NJA 2012 s. 45 p. 9 och 10).

Enligt Jonna Henningsson minns hon inte närmare vad hon läste på Internet den 14 juni – 18 juni 2014 via sin mobiltelefon. Det har dock inte kommit fram något i utredningen som ger anledning att misstänka att någon annan än hon använde sin mobiltelefon för sökningar på Internet under denna period. Av hennes egna uppgifter framgår vidare att hon gjorde sökningar på Internet på grund av att hon kände en frustration inför Jonas Albins relation med Lovisa Lindh. Det som kommit fram om Jonna Henningssons användning av Internet dagarna före Lovisa Lindhs död är därför av intresse vid uppsåtsprövningen.

Den skriftliga bevisningen utvisar att Jonna Henningsson den 14 juni – 18 juni 2014 gjorde omfattande sökningar på Internet via sin mobiltelefon. Dessa avsåg bl. a. Lovisa Lindhs namn och ord som ”lättaste sättet att döda någon”, ”hyra en hitman”, ”döda killens ex”, ”döda någon”, ”åka dit för mord utan kropp”, ”injecera theralen”, ”injecera alkohol”, ”slå med en hammare”, ”hoppa framför tåg” och ”obduktion vid självmord”. Vidare utvisar den skriftliga bevisningen att det under denna period på hennes mobiltelefon visades Internetsidor vilka beskriver ett händelseförlopp som i vissa delar är snarlikt det som kom att utspela sig vid gärningstillfället.

Jonna Henningsson har invänt att hennes användning av Internet dagarna före det att Lovisa Lindh dödades endast var terapi i syfte att lätta på frustrationen inför Jonas Albins relation med Lovisa Lindh. I det rättspsykiatriska utlåtandet anges också att hon gjorde sökningar på Internet som ett led i en verklighetsflykt i syfte att få utlopp för frustration. I enlighet med vad som anförts tidigare saknas dock skäl att tillmäta detta förhållande någon avgörande betydelse vid uppsåtsprövningen, eftersom det i utlåtandet även anges att Jonna Henningsson inte lider av någon personlighetsstörning. Jonna Henningssons invändning angående användningen av Internet ska i stället värderas utifrån hennes handlanden och yttranden under och efter den åtalade gärningen.

Jonna Henningssons egna uppgifter i förening med Johan Berges vittnesmål och den skriftliga rättsmedicinska utredningen visar att den förstnämnda utsatte Lovisa Lindh för omfattande och kraftigt våld i samband med dödandet. Lovisa Lindh fick således sex sårskador i bakhuvudet med underliggande mjukdelsblödningar, skalltaks- och skallbasfrakturer, blödning i mjuka hjärnhinnorna samt stötskador i hjärnans pann- och tinninglober på grund av våldet med hammaren. Vidare tillfogades Lovisa Lindh 17 olika skadeområden med skarpkantade sårskador i nacken, på ansiktets nedre del, på halsen och på högra handryggen med underliggande mjukdelsskador, skada på luftröret, avslagen tand, skallbasfraktur och skada på höger halspulsåder på grund av våldet med knivarna. Det ska även nämnas att Lovisa Lindh fick skador av nålstickskaraktär på bålen samt högra armhålevecket.

Utredningen visar också att händelseförloppet när Lovisa Lindh dödades var utdraget i tiden samt innebar ett svårt lidande och dödsångest för henne. Således framgår det av Jonna Henningssons egna uppgifter att Lovisa Lindh bjöd på motstånd och skrek även efter det att hon hade blivit slagen i huvudet med hammaren, fått en spruta instucken i nacken och tillfogats knivhugg. Enligt Jonna Henningsson tystnade Lovisa Lindh först efter att den förstnämnda hade hämtat en annan kniv i Jonas Albins bostad och utdelat hugg med denna. Också Gunvor Larssons vittnesmål att hon hörde skrik/vrål under 20 minuter visar att angreppet mot Lovisa Lindh utfördes på ett synnerligen brutalt sätt; låt vara att bevisningen angående Jonna Henningssons telefonanvändning sammanställt med Anneli Thornkvists uppgift när hon ringde till Lovisa Lindh medför att händelseförloppet får anses ha pågått i omkring 10 minuter.

Med hänsyn till det ovan anförda framstår Jonna Henningssons ståndpunkt – att hon under händelseförloppet inte förstod att Lovisa Lindh kunde dö och att hennes avsikt med att ta med sig en hammare, en kökskniv och två sprutor fyllda med sprit och preparat för insomning till brottsplatsen endast var att skada och skrämma Lovisa Lindh – som så orealistisk att den kan lämnas utan avseende. Det synnerligen brutala handlandet vid dödandet av Lovisa Lindh i förening med det som kommit fram om Jonna Henningssons användning av Internet den 14 juni – 18 juni 2014 och att den sistnämnda hade med sig hammare m.m. till brottsplatsen talar i stället entydigt för att dödandet föregicks av planering och utfördes med direkt uppsåt.

Till detta ska läggas att Dejan Ilic och Erik Skarin har omvittnat att Jonna Henningsson inför dem, i samband med att hon blev gripen kvällen/natten den 18 juni 2014, uttalade att hon hade haft för avsikt att döda Lovisa Lindh och att planen var att försöka få dödsfallet att se ut som ett självmord. Jonna Henningsson uppgav, enligt Erik Skarin, att denna plan var anledningen till att hon hade haft med sig sprutor till brottsplatsen. Jonna Henningssons användning av Internet den 14 juni – 18 juni 2014 framstår även mot denna bakgrund som mycket besvärande för henne. En annan sak är att utredningen talar för, bl. a. genom Jonathan Nilssons vittnesmål att Jonna Henningsson per telefon den 18 juni 2014 kl. 7.20 uppgav att hon hade dödat Lovisa Lindh och behövde hjälp, att planeringen för vad som skulle ske efter dödandet hade brister.

Sammantaget finner hovrätten att det, med hänsyn till skadornas art och det sätt på vilket de tillfogades Lovisa Lindh och till det som kommit fram om Jonna Henningssons beteenden och yttranden före och efter gärningstillfället, är ställt utom rimligt tvivel att Jonna Henningsson dödade Lovisa Lindh med direkt uppsåt (avsiktsuppsåt) i enlighet med vad som anges i åtalet och att dödandet föregicks av planering. Det finns inga omständigheter i detta fall som utgör skäl att anse brottet som mindre grovt. Jonna Henningsson ska därför dömas för mord.

Utredningen visar att Jonna Henningsson efter mordet obehörigen skadade, flyttade och skymfligen behandlade Lovisa Lindhs kropp med direkt uppsåt i enlighet med vad som anges i åtalet. Utredningen visar dock inte annat än att syftet med detta handlande enbart var att undgå upptäckt. Hovrätten finner sammantaget att Jonna Henningssons skymfliga behandling av Lovisa Lindhs kropp är så nära förknippat med mordet att det får anses bestraffat genom att hon döms för mord. Jonna Henningsson ska därmed inte dömas särskilt för brott mot griftefrid. Jonna Henningssons skymfliga behandling av den avlidna Lovisa Lindh ska i stället ses som en försvårande omständighet vid bedömningen av mordet.

Hovrätten gör samma bedömning som tingsrätten i fråga om skadestånd.

Påföljd

Enligt den lagstiftning som gällde den 18 juni 2014 är straffskalan för mord fängelse på viss tid, lägst tio år och högst arton år, eller på livstid.

Mordet som Jonna Henningsson ska dömas för utfördes med direkt uppsåt och föregicks av planering från hennes sida. Jonna Henningsson tog helt oprovocerat livet av Lovisa Lindh på ett synnerligen brutalt sätt. Händelseförloppet när Lovisa Lindh dödades var utdraget i tiden samt innebar ett svårt lidande och dödsångest för henne. Till detta ska läggas att Jonna Henningsson efter mordet skymfligt behandlade Lovisa Linds kropp med syfte att försvåra polisens utredning.

Det rättspsykiatriska utlåtandet får visserligen anses visa att Jonna Henningsson led av en maladaptiv stressreaktion vid gärningstillfället. Av detta får dock även anses framgå att hon inte hade så omfattande problem att de kan likställas med en personlighetsstörning. Ur straffrättslig synvinkel saknas därför tillräckliga skäl för att anse att hon till följd av psykisk störning, sinnesrörelse eller annan orsak hade nedsatt förmåga att kontrollera sitt handlande (jfr Jareborg m.fl., Straffrättens påföljdslära, 4 uppl. 2014, s. 116 och Berggren m.fl., Brottsbalken [4 januari 2014, Zeteo], kommentaren till 29 kap. 3 §).

Straffvärdet är synnerligen högt och motiverar fängelse på livstid.

Jonna Henningsson har gjort gällande att det vid straffmätningen ska beaktas att hon frivilligt angav sig. Främst med hänsyn till vad som kommit fram vid uppspelningen av Jonna Henningssons samtal med LKC och Dejan Ilics vittnesmål saknas dock fog för bedömningen att det har varit fråga om en frivillig angivelse. Exempelvis framgår det av Dejan Ilics vittnesmål att Jonna Henningsson erkände mordet först efter det att han hade ifrågasatt hennes förhörsuppgifter.

Sammantaget finner hovrätten att det saknas skäl att frångå straffvärdet vid bestämmandet av fängelsestraffets längd. Jonna Henningsson ska därmed dömas till fängelse på livstid.

Häktning

Det finns risk för att Jonna Henningsson avviker eller på annat sätt undandrar sig lagföring eller straff. Vidare är det för mord inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse två år och det är inte uppenbart att skäl för häktning saknas. Jonna Henningsson ska därför vara fortsatt häktad tills fängelsestraffet får verkställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 15 april 2015.

I avgörandet har hovrättsråden Niklas Rundberg och Henrik Jonsson (referent), tf. hovrättsassessorn Petra Schöniger samt nämndemännen Christina Högman och Annelill Davidsson deltagit.

Hovrätten är enig.

AVRÄKNINGSUNDERLAG finns i hovrättens akt.